

Studeren en werken als zelfstandige

INFORMATIEBLAD EN AANDACHTSPUNTEN VOOR STUDENTEN DIE TIJDENS DE
STUDIES EEN ACTIVITEIT ALS ZELFSTANDIGE WENSEN UIT TE OEFENEN

September 2013 Zenito Sociaal Verzekeringsfonds

Studiedienst@zenito.be

U studeert en u wenst graag een zelfstandige activiteit op te starten tijdens uw studies. Vooraleer u aan de slag kan als student zelfstandige, dient u bepaalde opstartformaliteiten bij het Zenito Ondernemersloket in orde te brengen.

Daarnaast heeft u als student zelfstandige ook de verplichting om aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds van de zelfstandigen om op die manier in orde te zijn met de sociale regelgeving voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit. Voor studenten zelfstandigen is voorzien in een aantal specifieke regels.

Onderstaande brochure handelt specifiek over het sociaal statuut van de student zelfstandige. Eerst wordt het recht op kinderbijslag en de fiscaliteit van de student toegelicht, gezien beide van belang zijn om het sociaal statuut van de student zelfstandige beter te begrijpen. Erna gaan we dieper in op het sociaal statuut van de student zelfstandige.

Tot slot gaan we na wat de mogelijkheden zijn bij verderzetten van uw zelfstandige activiteit na uw studies of wat u dient te doen als u uw zelfstandige activiteit wenst stop te zetten.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
1. Studeren en recht op kinderbijslag.....	5
1.1. Tot en met augustus van het jaar waarin u 18 jaar wordt.....	5
1.2. U bent tussen de 18 en 25 jaar en studeert.....	5
1.2.1. Een opleiding volgen en tijdig inschrijven.....	5
1.2.2. Beperken van beroepsactiviteiten.....	6
1.2.3. Jonger zijn dan 25 jaar.....	7
1.3. Tussen 18 en 25 jaar zonder studies of na stopzetten studies - Schoolverlater en recht op kinderbijslag.....	7
2. Studeren en fiscaliteit.....	8
2.1. De student: indienen van belastingsaangifte en belastingsvrije som.....	8
2.2. Fiscaal ten laste blijven van een ouder.....	8
2.2.1. Deel uitmaken van het gezin.....	8
2.2.2. Niet bezoldigd worden door de ouders.....	8
2.2.3. Bestaansmiddelen beperken.....	9
3. Starten met een zelfstandige activiteit.....	10
3.1. Kan ik mijn zelfstandige activiteit combineren met mijn studentenjob of arbeid als loontrekkende?.....	10
3.2. Hoeveel mag ik als zelfstandige student werken en verdienen?.....	10
3.3. Wat is een sociaal statuut en welk sociaal statuut heb ik als student?.....	10
3.4. Bezoek aan de boekhouder & het Zenito Ondernemingsloket.....	11
3.5. Kies ik voor een eenmanszaak of een vennootschap?.....	11
3.5.1. Eenmanszaak.....	11
3.5.2. Vennootschap.....	11
3.5.3. De (Eenpersoons) Besloten Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid ((E)BVBA) ..	12
3.5.4. De Starters BVBA.....	12
3.5.5. Vennootschap onder firma (VOF).....	13
3.5.6. Gewoon Commanditaire Vennootschap (Comm. V.).....	14
3.5.7. Commanditaire Vennootschap op Aandelen(Comm. VA.).....	14
3.5.8. De coöperatieve vennootschap met beperkte of onbeperkte aansprakelijkheid (CVBA - CVOA) 14	
3.5.9. Limited (Ltd.).....	15
3.5.10. Naamloze Vennootschap (NV).....	16
4. Sociaal statuut van de student met een zelfstandige activiteit.....	17
4.1. Welk sociaal statuut heeft een student – zelfstandige?.....	17
4.2. Wat is een zelfstandige beroepsactiviteit en –inkomen?.....	17
4.3. Raakvlak tussen fiscaliteit en het sociaal statuut van de zelfstandige.....	17
4.4. Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds.....	18
4.4.1. Wat is een ‘sociaal verzekeringsfonds’?.....	18
4.4.2. Moet ik mij aansluiten als student - zelfstandige of als student- zelfstandig <i>helper</i> ?.....	18

4.4.3.	Ben ik als student een zelfstandige in hoofdberoep of in bijberoep?	19
4.4.4.	Moet uw vennootschap aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds en sociale bijdragen betalen? 19	
4.5.	Basisregels over de berekening van de sociale bijdragen	20
4.6.	Betaling sociale bijdragen als student - zelfstandige in hoofdberoep	21
4.6.1.	Sociale bijdragen STARTENDE student - zelfstandige	21
4.6.2.	Sociale bijdragen 'gevestigde' student zelfstandige (= vanaf het derde jaar activiteit).....	21
4.7.	VOORDEELSTATUUT STUDENTEN: betaling sociale bijdragen als student zelfstandige met GELIJKSTELLING BIJBEROEP	22
4.7.1.	Voorwaarden voor de gelijkstelling bijberoep	22
4.7.2.	Voor- en nadelen van de gelijkstelling bijberoep	22
4.7.3.	Hoeveel sociale bijdragen betaalt u als student - zelfstandige STARTER met de gelijkstelling bijberoep?	22
4.7.4.	Hoeveel sociale bijdragen betaalt u als student - zelfstandige met de gelijkstelling bijberoep (vanaf het vierde volledige jaar)?	23
4.7.5.	Onderscheid sociaal en fiscaal?.....	23
4.8.	Wat krijgt u in ruil voor betaling van de sociale bijdragen?.....	23
4.8.1.	(Student) Zelfstandigen in hoofdberoep	23
4.8.2.	Student zelfstandigen in hoofdberoep met gelijkstelling bijberoep	24
4.8.3.	Zelfstandigen in bijberoep	24
5.	Einde van uw studies en uw activiteit als zelfstandige	25
5.1.	U zet uw zelfstandige activiteit verder en	25
5.1.1.	U heeft geen enkele andere beroepsactiviteit	25
5.1.2.	U oefent terzelfdertijd een beroepsactiviteit uit als loontrekkende of ambtenaar	25
5.2.	U stopt met uw zelfstandige activiteit	25
5.2.1.	Stopzetten van uw onderneming via het Ondernemingsloket.....	25
5.2.2.	Stopzetten van uw aansluiting bij het sociaal verzekeringsfonds	26
5.2.3.	U heeft geen enkele andere beroepsactiviteit: inschrijven als schoolverlater	26

1. Studeren en recht op kinderbijslag

Het recht op kinderbijslag is naast voor de ouders ook van belang voor de student die een zelfstandige activiteit opstart en uitoefent. Hieronder meer over dit recht op kinderbijslag.

Enkel het kinderbijslagfonds spreekt zich uit over het al dan niet recht geven op kinderbijslag. Contacteer uw kinderbijslagfonds bij vragen over uw recht op kinderbijslag!

1.1. Tot en met augustus van het jaar waarin u 18 jaar wordt

Het recht op kinderbijslag is **onvoorwaardelijk** tot en met augustus van het jaar waarin de student 18 jaar wordt. Dit betekent dat tot september de rechten behouden blijven en de ouders altijd kinderbijslag ontvangen.

1.2. U bent tussen de 18 en 25 jaar en studeert

U kan uw studies combineren met een beperkte beroepsactiviteit en toch uw recht op kinderbijslag behouden mits u een opleiding volgt, uw beroepsactiviteiten beperkt en niet ouder bent dan 25 jaar.

1.2.1. Een opleiding volgen en tijdig inschrijven

Een **opleiding aan de hogeschool of de universiteit** moet per academiejaar minstens 27 studiepunten tellen. Er wordt rekening gehouden met het totaal aantal studiepunten per academiejaar, en dit ongeacht de spreiding per semester, de inschrijving voor één of meer opleidingen of de inschrijving in één of meer inrichtingen voor hoger onderwijs.

Om gedurende het volledige academiejaar recht te geven op kinderbijslag, is de algemene regel dat u zich ten laatste op 30 november van het academiejaar moet hebben ingeschreven voor minstens 27 studiepunten. Wie zich later inschrijft heeft in beginsel pas recht op kinderbijslag vanaf de inschrijving. Als u zich later bijkomend inschrijft voor hetzelfde academiejaar opent u onder bepaalde voorwaarden alsnog recht op een volledig academiejaar kinderbijslag.

Ook het **afwerken van de thesis of eindwerk** (gemiddeld 17 studiepunten) volstaat in beginsel om recht te hebben op kinderbijslag. Als u er niet in slaagt uw eindwerk of thesis af te werken in 1 jaar, heeft u in principe geen recht meer op kinderbijslag in het tweede thesisjaar.

Voor zover de **stage opgelegd werd door de onderwijsinstelling**, blijft het recht op kinderbijslag behouden tijdens het doorlopen van een stage. Indien de stage bezoldigd is, mag u niet meer dan € 520,08 bruto per maand vergoed worden om uw recht op kinderbijslag niet te verliezen.

Ook **doctorandi** moeten voor minstens 27 studiepunten ingeschreven zijn. Houdt u er rekening mee dat de studiepunten voor het proefschrift van doctoraatsstudent (doctoraatsverhandeling) niet meetellen. Wanneer naast de verhandeling ook een doctoraatsopleiding gevolgd wordt, kan wel een recht op kinderbijslag geopend worden, indien er voor minstens 27 studiepunten ingeschreven is.

Ook **afstandsonderwijs en examencontracten**, waarbij er in beide gevallen nochtans geen lessen gevolgd worden, komen in aanmerking op recht te openen op kinderbijslag, dit voor zover er voor minstens 27 studiepunten per academiejaar ingeschreven is.

Wie alsnog zijn diploma secundair onderwijs wenst te halen kan dit doen via de **examencommissie**. In beginsel worden er geen lessen georganiseerd en worden er enkel examens uitgeschreven. Enkel wie lessen zou volgen van minstens 17 u per week, kan nog recht openen op kinderbijslag.

Wie niet meer leerplichtig is (vanaf 18 jaar) en een **opleiding volgt andere dan hoger of universitair onderwijs**, heeft nog recht op kinderbijslag voor zover er 17 uren per week les gevolgd wordt (bv de door Syntra georganiseerde opleiding tot ondernemershoofd). Wie een opleiding volgt aan het hoger onderwijs die niet in studiepunten wordt uitgedrukt (bv een avondopleiding aan een hogeschool), kan nog recht hebben op kinderbijslag voor zover er per week minstens 13 u les gevolgd wordt en mits toelating van de academische overheid.

1.2.2. Beperken van beroepsactiviteiten

240 uren per kwartaal

Voor behoud van het recht op kinderbijslag moet u uw beroepsactiviteit beperken. In het eerste (januari-maart), tweede (april-juni) en vierde (oktober-december) kwartaal mag u per kwartaal slechts 240 uren werken. In het derde kwartaal (juli-september) mag u onbeperkt werken.

Dit geldt evenwel NIET voor de thesisstudent, voor de student die afstudeert of zijn studies stopzet, of voor wie een stage doorloopt om in een ambt te worden benoemd. In deze situaties moet men zich in het derde kwartaal ook aan de beperking van de 240 uren houden.

De voormalige student die zich heeft ingeschreven als schoolverlater (werkzoekende zie verder) en die meer dan 240 uren in het derde kwartaal zou gewerkt hebben, behoudt tóch het recht op kinderbijslag voor de maanden waarin hij minder dan € 520,08 bruto per maand inkomsten en/of uitkeringen had.

Wie meer werkt dan toegelaten in het eerste, tweede of vierde kwartaal, verliest zijn kinderbijslag voor dat volledige kwartaal. De kinderbijslag in het derde kwartaal wordt nooit geschorst, tenzij na het beëindigen van de studies of indien men meer dan 240 werkt in het kwartaal van afstuderen.

Wat is een beroepsactiviteit?

Beroepsactiviteiten omvatten zowel loontrekkende als zelfstandige prestaties.

Zowel de uren gewerkt met een gewone arbeidsovereenkomst (arbeider of bediende), via interimarbeid of uren gepresteerd met de specifieke arbeidsovereenkomst voor studenten (tot 50 dagen werken per jaar tegen een voordelig RSZ tarief voor werkgever en werknemer-student), tellen mee voor de grens van 240 uren. Uw kinderbijslagfonds kijkt naar het aantal gepresteerde uren, niet naar de inkomsten.

Controleren van de grens van 240 uren

Dankzij registraties van arbeid (de DIMONA aangiftes) kan het kinderbijslagfonds makkelijk nagaan hoeveel uren u gepresteerd heeft als loontrekkende voor een bepaald kwartaal.

Voor een student die als zelfstandige werkt is dit minder eenvoudig, een kenmerk van een zelfstandige beroepsactiviteit is net dat men niet gebonden is door vaste werkuren... In dit geval maakt het kinderbijslagfonds gebruik van een weerlegbaar vermoeden: wie op jaarbasis meer dan € 6 721,21 netto belastbaar verdient, wordt vermoed meer dan 240 u per kwartaal te hebben gewerkt, en verliest zijn recht op kinderbijslag. Het is dan aan de zelfstandige student om te bewijzen dat de inkomsten overeenstemmen met een activiteit van minder dan 240 u per kwartaal. Hoewel het vermoeden weerlegbaar is, is de bewijslast niet eenvoudig! Een verklaring op eer (bv. van de boekhouder die attesteert dat er minder dan 240 uren gewerkt is) volstaat niet. Vereist zijn concrete bewijzen, die door het kinderbijslagfonds soeverein worden geïnterpreteerd. Contacteer uw kinderbijslagfonds voor meer informatie hierover.

Wie niet akkoord is met de beslissing van zijn kinderbijslagfonds kan steeds overwegen om een procedure aanhangig te maken voor de Arbeidsrechtbank.

1.2.3. Jonger zijn dan 25 jaar

Het recht op kinderbijslag vervalt vanaf de maand volgend op de maand van de 25ste verjaardag: een student van ouder dan 25 kan bijgevolg nooit recht geven op kinderbijslag.

1.3. Tussen 18 en 25 jaar zonder studies of na stopzetten studies - Schoolverlater en recht op kinderbijslag

Wie jonger is dan 25 jaar, een opleiding heeft beëindigd of zijn studies heeft stopgezet, ingeschreven is als werkzoekende bij de VDAB en geen passend werk heeft geweigerd, heeft in beginsel gedurende maximaal 12 maanden nog recht op kinderbijslag. Opnieuw mogen gedurende deze periode de inkomsten (= uitkeringen en/of inkomsten waarop gewone sociale zekerheidsbijdragen zijn betaald – *dus geen inkomsten uit een arbeidsovereenkomst voor studenten*) het bedrag van € 520,08 bruto per maand niet overschrijden. (zie ook verder)

2. Studeren en fiscaliteit

Elke student, ouder dan 18 jaar, dient zoals elke Belgische belastingplichtige, een jaarlijkse belastingaangifte in te dienen. Voor de ouders van een student is het voordelig als deze tijdens zijn studies nog fiscaal ten laste kan blijven. Onderstaande tekst geeft de algemene principes weer. Voor meer specifieke individuele vragen is het raadzaam een boekhouder of fiscalist te contacteren.

Let erop het onderscheid te maken tussen het fiscaal ten laste blijven en het sociaal ten laste blijven (bv. in de ziekteverzekering).

Onderstaande bedragen zijn van toepassing op de inkomstenbelastingen voor Inkomstenjaar 2013 – Aanslagjaar 2014.

2.1. De student: indienen van belastingaangifte en belastingvrije som

Een student ouder dan 18 jaar is een afzonderlijke belastingplichtige en moet daarom een eigen belastingaangifte indienen, waarna de fiscus de aangegeven inkomsten belast. De fiscus houdt rekening met de belastingvrije som. Wie een laag netto belastbaar inkomen heeft, heeft recht op een verhoogde belastingvrije som.

Deze som bedraagt € 6 990. Blijft het netto belastbare inkomen alsnog onder € 25 990, dan verhoogt dit bedrag tot € 7 270.

2.2. Fiscaal ten laste blijven van een ouder

Voor zover u deel uitmaakt van het gezin van de ouders, u niet bezoldigd wordt door een ouder en u uw bestaansmiddelen beperkt, kan u ten fiscaal ten laste blijven van een van de ouders.

Door het fiscaal ten laste blijven verhoogt de belastingvrije som van de ouders met een bijkomend bedrag, al naargelang het aantal kinderen dat fiscaal ten laste van de ouders is: € 1490 voor 1 kind, € 3 820 voor 2 kinderen, € 8 570 voor 3 kinderen, ...

2.2.1. Deel uitmaken van het gezin

Op 1 januari van het aanslagjaar (= op 1/1/2013) moet men deel uitmaken van het gezin van de ouders. (d.w.z. dat men er daadwerkelijk en op duurzame wijze samenwoont).

Wie op kot zit, in België of in het buitenland, maakt deel uit van het gezin van de ouders.

2.2.2. Niet bezoldigd worden door de ouders

Wie zijn ouders helpt in hun handelszaak ('eenmanszaak') en hiervoor een vergoeding ontvangt die door de ouders als beroepskost wordt afgetrokken, kan niet langer fiscaal ten laste blijven. Let wel, dit geldt niet wanneer u als student vergoed wordt door de vennootschap waarin uw ouders actief zijn.

Merk op dat het bedrag van de vergoeding niet ter zake doet: een vergoeding van een paar euro voor een eenmalige prestatie is voldoende om niet meer fiscaal ten laste te kunnen zijn!

2.2.3. Bestaansmiddelen beperken

Men mag in 2013 niet meer dan € 3 070 netto bestaansmiddelen genoten hebben. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 4 440 voor kinderen van een belastingplichtige die als alleenstaande wordt belast. Bestaansmiddelen omvatten alle belastbare en niet-belastbare inkomsten.

Tellen niet mee voor vaststelling van de bestaansmiddelen: kinderbijslag, studiebeurzen, het loon uit een studentenarbeidsovereenkomst dat de € 2 560 bruto niet overschrijdt, de eerste € 3 070 uitbetaalde onderhoudsuitkeringen, kapitalen van erfenissen en schenkingen, ...

Merk op dat loon verworven met een gewoon arbeidscontract of via interim arbeid en **alle verworven inkomsten als zelfstandige integraal meetellen voor vaststelling van de bestaansmiddelen.**

Meer informatie over het fiscaal aspect van studeren en werken vindt u op:

<http://financien.belgium.be/nl/particulieren/gezin/student/>

3. Starten met een zelfstandige activiteit

U moet als toekomstige zelfstandige zélf de opstart van uw zaak regelen. Hieronder leest u meer over de te zetten eerste stappen als zelfstandige.

3.1. Kan ik mijn zelfstandige activiteit combineren met mijn studentenjob of arbeid als loontrekkende?

Het is perfect mogelijk om een zelfstandige activiteit te combineren met een activiteit als loontrekkende of met een studentenjob.

Wel moeten de mogelijke **gevolgen van een cumulatie goed ingeschat worden**: zo kan de cumulatie tot gevolg hebben dat het **recht op kinderbijslag** verloren gaat omdat er meer dan 240 u per kwartaal gewerkt wordt. Nog zou de cumulatie tot gevolg kunnen hebben dat men niet meer **fiscaal ten laste** kan zijn van de ouders, dat men belastingen zal moeten betalen op de totaliteit van de verworven inkomsten. Tot slot zal een zelfstandig inkomen vanaf een bepaalde hoogte ook de **sociale bijdragebetaling** tot gevolg hebben.

Volledigheidshalve meegeven dat een “arbeidsovereenkomst voor studenten” enkel mogelijk is wanneer men bij een werkgever in ondergeschikt verband tegen een loon werkt. Een “zelfstandige studentenjob” bestaat niet. Wie een activiteit als zelfstandige uitoefent tijdens de studies, zal dus steeds als zelfstandige gekwalificeerd worden. Wel is er voorzien in een “voordeelstatuut “ voor de zelfstandige student, waardoor er geen of minder sociale bijdragen dienen betaald te worden. .

3.2. Hoeveel mag ik als zelfstandige student werken en verdienen?

Een zelfstandige werkt los van enig gezag, hij is zijn eigen baas en verricht opdrachten voor zijn opdrachtgevers. Er zijn dan ook geen wettelijke regels voorzien inzake arbeidsuren, -tijd, -plaats en -voorwaarden.

Een zelfstandige heeft, in tegenstelling tot een werknemer, geen recht op een minimumloon. Hij keert zichzelf een inkomen naar keuze uit en kan **onbeperkt werken en verdienen**.

Wel moet er rekening mee worden gehouden dat het verwerven van loon vanaf een bepaalde hoogte invloed kan hebben op het recht op kinderbijslag, het al dan niet meer fiscaal ten laste zijn of het betalen van de sociale bijdragen aan het sociaal verzekeringsfonds.

3.3. Wat is een sociaal statuut en welk sociaal statuut heb ik als student?

De wettelijke regeling van waaruit men sociale rechten opbouwt heet “sociaal statuut”. In België bestaan er 3 statuten van waaruit men sociale rechten kan opbouwen; als werknemer, als zelfstandige of als ambtenaar. Door de betaling van sociale bijdragen of sociale inhoudingen worden sociale rechten opgebouwd, onder meer het recht op gezinsbijslag, een verzekering tegen ziekte en terugbetaling van gezondheidszorgen en de opbouw van pensioenrechten, ...

Niet elk sociaal statuut is even uitgebreid: zo heeft een werknemer bv. recht op uitkeringen werkloosheid en vakantiegeld, daar waar dit niet voorzien is in het statuut van de zelfstandige (Opmerking: een zelfstandige die voordien werknemer was, kan onder bepaalde voorwaarden ook aanspraak kan maken op werkloosheidsuitkeringen).

Een student heeft op basis van zijn student-zijn geen sociaal statuut; hij betaalt immers geen bijdragen voor de opbouw van zijn sociale rechten. De student leidt zijn sociale rechten af via de ouder(s); hij geniet enkel bescherming in de ziekteverzekering en in de verzekering gezondheidszorgen. Vandaar dat een student die een zelfstandige activiteit start, het sociaal statuut van zelfstandige heeft.

In hoofdstuk 4 wordt het sociaal statuut van de student –zelfstandige toegelicht.

3.4. Bezoek aan de boekhouder & het Zenito Ondernemingsloket

Een **bezoek aan een boekhouder** is geen overbodige luxe bij het starten van een zelfstandige zaak. Hij adviseert u over de voor-en nadelen van een eenmanszaak of een vennootschap, hij helpt u bij de oprichting van uw vennootschap, hij zorgt voor het vervullen van uw boekhoudkundige en fiscale verplichtingen, ...

Voor alle andere **opstartformaliteiten kan u terecht bij een Zenito ondernemingsloket** in uw buurt¹.

Het Zenito ondernemingsloket helpt u onder meer met:

- Registratie in de Kruispuntbank voor Ondernemingen door toekenning van een ondernemingsnummer aan uw onderneming.
- Activeren van BTW hoedanigheid bij een BTW plichtige beroepsactiviteit
- Nagaan van de beroepsvaardigheden: bewijzen van de basiskennis bedrijfsbeheer en indien nodig de beroepskennis
- Aansluiten als zelfstandige bij een sociaal verzekeringsfonds.
  - **U dient vanaf de eerste dag van uw zelfstandige activiteit aangesloten te zijn bij een sociaal verzekeringsfonds**

3.5. Kies ik voor een eenmanszaak of een vennootschap?

3.5.1. Eenmanszaak

Een eenmanszaak bezit, in tegenstelling tot de vennootschap, geen aparte rechtspersoonlijkheid. Er is dus ook geen duidelijke splitsing tussen het privévermogen van de handelaar en het vermogen van de zaak.

Voordelen:

Beslissingen kunnen op een snelle en weinig formele manier genomen worden en er zijn beperkte administratieve en boekhoudkundige verplichtingen.

Nadelen:

De eenmanszaak heeft geen specifieke juridische structuur, waardoor de ondernemer onbeperkt aansprakelijk is en met zijn volledig persoonlijke vermogen instaat voor de verbintenissen van de onderneming. Daarnaast worden alle inkomsten van de onderneming belast via de personenbelasting van de ondernemer zelf. Er is geen aparte fiscale aangifte en aanslag voor de eenmanszaak. We adviseren dan ook om bij een huwelijk in een contract de vermogens van beide partners duidelijk te omschrijven.

3.5.2. Vennootschap

Een vennootschap wordt opgericht door twee of meer personen die overeenkomen iets in gemeenschap te brengen met als doel één of meer nauwkeurig omschreven activiteiten uit te oefenen en met het oogmerk aan de vennoten een rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen.

Er wordt dus een aparte entiteit opgericht, waarbij het persoonlijk vermogen van de mandataris(sen) en het vermogen van de vennootschap gescheiden zijn.

---

¹ Een Zenito ondernemingsloket in uw buurt? www.zenito.be > “Nederlands” > “Kantoren, kies “Zenito ondernemingsloket””.
Download de Zenito Startersbrochure via onze website www.zenito.be, kies “Nederlands-downloads-startersgids”.

Voordelen

De vennootschap heeft rechtspersoonlijkheid met eigen rechten en plichten. Voor bepaalde vennootschapsvormen geldt ook een beperkte aansprakelijkheid.

Op fiscaal vlak wordt het belastbaar resultaat belast in het stelsel van de vennootschapsbelasting. Het fiscaal voordeel van een vennootschap ligt niet zozeer in de lagere tarieven, maar in de mogelijkheid te streven naar een optimale inkomstenmix waardoor er in totaal zo weinig mogelijk belastingen worden betaald en er jarenlang een zo stabiel mogelijk inkomen kan worden genoten.

Nadelen:

meeste vennootschapsvormen voorzien in diverse verplichte opstartformaliteiten, waardoor de opstart zwaarder uitvalt dan de oprichting van een eenmanszaak. Eveneens moet een vennootschap voldoen aan zwaardere boekhoudkundige verplichtingen zoals het voeren van een dubbele boekhouding en de neerlegging van de jaarrekening. Hieronder overlopen we de meest courante vennootschapsvormen.

3.5.3. De (Eenpersoons) Besloten Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid ((E)BVBA)

Het "besloten" karakter van de BVBA zorgt ervoor dat onder meer de overdracht van aandelen (verkoop, schenking, vererving,...) aan striktere regels gebonden is dan wat bijvoorbeeld geldt voor een NV. Het vereiste minimumkapitaal is € 18 550. Het minimum te volstorten bedrag is € 6 200.

Een BVBA kan ook door één handelaar, ondernemer of beoefenaar van een vrij beroep vrij opgericht worden (een EBVBA). Ook hier is het vereiste minimumkapitaal € 18 550. Het te volstorten minimumkapitaal bij een EBVBA bedraagt evenwel minstens € 12 400.

Voordelen

- Een EBVBA kan opgericht worden door 1 vennoot (BVBA vanaf 2 vennoten).
- Alle vennoten zijn slechts aansprakelijk tot het bedrag van hun inbreng.
- De aandelen zijn altijd op naam en slechts onder zeer strikte voorwaarden overdraagbaar aan derden zodat het familiaal karakter gewaarborgd blijft.

Nadelen

- Notariële akte nodig voor de oprichting van (E)BVBA.
- Boekhoudkundige en administratieve verplichtingen zijn zwaarder dan bij een eenmanszaak.

Wanneer men kiest voor **een vennootschapsvorm met beperkte aansprakelijkheid, zal de notaris vragen om het financieel plan voor te leggen**. Bij een faillissement binnen de drie jaar na oprichting, kan de rechter dit financieel plan opvragen. Als dan blijkt dat u onvoldoende maatschappelijk kapitaal voorzag om de zaak kansen op succes te geven, kan de beperkte aansprakelijkheid opgeheven worden.

3.5.4. De Starters BVBA

Deze vennootschapsvorm heeft alle kenmerken van een gewone (E)BVBA, behalve dat er geen minimumkapitaal is. Het is dus mogelijk om een Starters-BVBA op te richten met slechts 1 euro kapitaal. Evenwel zijn er een aantal bijkomende voorwaarden waaraan deze vennootschapsvorm moet voldoen.

Zo mogen in een Starters-BVBA nooit 5 of meer werknemers voltijds tewerkgesteld worden en kan ook niet langer dan 5 jaar bestaan. Zijn er 5 of meer voltijdse werknemers of is de vennootschap meer dan 5 jaar oud moet het kapitaal worden verhoogd tot minstens 18.550 EUR en moet de Starters-BVBA omgevormd worden tot een klassieke (E)BVBA. **Alleen natuurlijke personen kunnen een Starters-BVBA oprichten!**

Voordelen:

- De Starters-BVBA kan worden opgericht met slecht 1 euro kapitaal.
- De Starters-BVBA is een waardig alternatief voor de eenmanszaak.

Nadelen:

- Zolang de Starters-BVBA bestaat moet ieder jaar 25% van de winst gereserveerd worden.
- Het is moeilijk om een Starters-BVBA op te richten en toch te kunnen genieten van het verlaagd tarief in de vennootschapsbelasting als men dividenden wil uitkeren.
- Voor de Starters-BVBA gelden dezelfde formaliteiten als voor de klassieke (E)BVBA: notariële akte, publicatie in Staatsblad, enz...

Opmerking: Er is een wetsvoorstel ingediend om enerzijds het bestaan van een S-BVBA niet meer te beperken in de tijd en anderzijds om het statuut van de S-BVBA te behouden, ongeacht het aantal werknemers tewerkgesteld in de onderneming.

3.5.5. Vennootschap onder firma (VOF)

De vennootschap onder firma is de eenvoudigste vennootschapsvorm. Het is een zuivere personenvennootschap.

Dit betekent dat in principe:

- De vennootschap ontbonden wordt door het overlijden van een vennoot.
- De vennoten hun aandeel niet kunnen verkopen of schenken zonder akkoord van de medevennoot.
- Alle beslissingen met eenparigheid genomen moeten worden.

Voordelen

- Er is geen minimumkapitaal vereist.
- De inbreng van de vennoten kan bestaan uit arbeid.
- De oprichting van een V.O.F. kan via een onderhandse akte. Er is een minimum aan formele regels en u hoeft geen notaris in te schakelen.
- De aandelen zijn niet overdraagbaar aan derden zodat het familiaal karakter gewaarborgd blijft.
- Beperkte verplichtingen inzake openbaarmaking van stukken.

Nadelen

- **Alle vennoten zijn hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk voor de schulden van de V.O.F. en alle vennoten zijn verzekeringsplichtig als zelfstandige en moeten zich dan ook aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds zelfs indien zij geen inkomsten halen uit deze activiteit.**
- Het faillissement van de V.O.F. brengt onvermijdelijk het faillissement van de vennoten met zich mee.

3.5.6. Gewoon Commanditaire Vennootschap (Comm. V.)

De gewone commanditaire vennootschap verschilt van de V.O.F. in die zin dat er naast de 'beherende vennoten' ook 'stille vennoten' of geldschieters bestaan. De stille vennoten hebben, in tegenstelling tot de onbeperkt aansprakelijke beherende vennoten, een beperkte aansprakelijkheid.

De voordelen zijn dezelfde als bij de V.O.F. met dit verschil dat de stille vennoten enkel aansprakelijk kunnen gesteld worden voor hun inbreng van kapitaal dat recht geeft op deelname in de winst. Hun aandeel in het eventueel verlies blijft eveneens beperkt tot het kapitaal dat zij zelf hebben ingebracht.

De nadelen zijn dezelfde als bij de V.O.F. met dit verschil dat de stille vennoten zich niet openlijk kunnen inlaten met het beheer van de vennootschap. Indien zij dit wel doen, worden zij onbeperkt aansprakelijk.

Ook in een Comm. V. moet elke beherende vennoot aangesloten zijn bij een sociaal verzekeringsfonds. De Commanditaire Vennootschap mag geen winst uitkeren zolang er overgedragen verlies is.

3.5.7. Commanditaire Vennootschap op Aandelen (Comm. VA.)

De commanditaire vennootschap op aandelen is een combinatie van een gewone commanditaire vennootschap en een naamloze vennootschap. Zij combineert de voordelen van een personenvennootschap (stabiel bestuur, beherende en stille vennoten) met deze van een kapitaalvennootschap (volledige kapitaal bestaat uit aandelen).

Voordelen: de stille vennoten zijn enkel aansprakelijk ten belope van hun inbreng en de aandelen zijn vrij overdraagbaar.

Nadelen: de beherende vennoten zijn hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk voor alle schulden van de vennootschap. De vennootschap moet opgericht worden bij notariële akte en moet voldoen aan alle boekhoudkundige verplichtingen van de dubbele boekhouding. Tot slot is er ook een hoog startkapitaal vereist van € 61 500.

3.5.8. De coöperatieve vennootschap met beperkte of onbeperkte aansprakelijkheid (CVBA - CVOA)

Men maakt een onderscheid tussen de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (CVBA) en de coöperatieve vennootschap met onbeperkte en hoofdelijke aansprakelijkheid (CVOA).

Voordelen

- Alle vennoten zijn slechts aansprakelijk voor het bedrag van hun inbreng in de CVBA.
- De vennoten kunnen gemakkelijk in- en uitreden.

Nadelen

- Notariële akte nodig voor de oprichting van een CV (met beperkte aansprakelijkheid = een CVBA).
- Boekhoudkundige en administratieve verplichtingen zijn zwaarder.

3.5.9. Limited (Ltd.)

De Limited is een vennootschapvorm met beperkte aansprakelijkheid opgericht naar Brits recht met een bijkantoor, opgericht in België, van waaruit de bestuurders werken en de activiteiten plaatsvinden.

Voordelen:

- eenvoudige oprichting
- lage kostprijs van oprichting
- geen volstorting van het kapitaal vereist
- (in beginsel) geen privé aansprakelijkheid van de oprichters bij een Limited
- erg korte tijdspanne om de vennootschap op te richten

Bovendien kunnen alle verplichtingen nodig voor het oprichten van de Limited worden waargenomen door een agent: de vennootschap kan dus worden opgericht zonder zelf in persoon aanwezig te zijn. Het bijkantoor in België moet wel in overeenstemming zijn met de Belgische vestigingsregelgeving inzake oprichting van een bijhuis in België. Voor meer informatie kan u beroep doen op Zenito Ondernemingsloket.

Op het eerste zicht alleen maar voordelen voor het oprichten van een Limited. Volgens de Europese Regelgeving en Rechtspraak moet een Limited door andere EU lidstaten als een volwaardige rechtsvorm aanvaard worden.

Evenwel is de Limited **geen eenzijdig positief verhaal**. Omdat haar voornaamste vestiging zich in België bevindt, beschouwt het Belgisch vennootschapsrecht de Britse vennootschap als Belgisch waardoor die onderworpen is aan het Belgisch Recht.

Echter stelt de Britse wetgeving dat het Britse recht van toepassing is op de Limited. Wanneer er zich problemen voordoen aangaande de oprichting of bij een faillissement, dan rijst de vraag welke wetgeving zal toegepast worden. Bij een faillissement zal de Belgische rechter er dus vanuit gaan dat het hier een vennootschap betreft die onder het Belgisch recht valt. De Belgische faillissementswetgeving is van toepassing en hier wordt een curator aangesteld. Wanneer kan worden aangetoond dat er reeds van bij aanvang te weinig kapitaal voorzien was om de vennootschap op te richten en levensvatbaar te houden, zou de rechter kunnen oordelen dat de zaakvoerders of aandeelhouders toch persoonlijk aansprakelijk zijn.

Verder zijn de meeste banken niet happig om in zee te gaan met een Limited gezien de afwezigheid van verplichting tot volstorting van het kapitaal. Ook zijn banken niet snel geneigd om krediet te verstrekken aan een Limited. Tot slot gaat het belangrijke voordeel van de lagere oprichtingskost van de Limited grotendeels verloren door de extra bijkomende kosten die gepaard gaan met de Limited, bijvoorbeeld de vertaalkosten van Engelse documenten, de kosten van oprichting van de Engelse Limited zelf, ... **In de praktijk kan men dus best goed overwegen om al dan niet in het verhaal van de Limited te stappen: contacteer hiervoor een boekhouder.**

3.5.10. Naamloze Vennootschap (NV)

Waar de NV in beginsel de ondernemingsvorm voor grotere kapitaalkrachtige ondernemingen was, wordt de NV-vorm meer en meer door kleine en middelgrote (familiale) bedrijven aangenomen. De NV blijft wel op de eerste plaats een kapitaalvennootschap, m.a.w. een vennootschap die 'anoniem' kapitaal zal aantrekken.

Hou er echter rekening mee dat de wetgever besliste anonieme effecten aan toonder af te schaffen. Vanaf 1 januari 2008 mogen geen nieuwe effecten met een anoniem karakter meer uitgegeven worden. Enkel gematerialiseerde effecten of aandelen op naam zijn nog mogelijk. Al wie nu nog effecten aan toonder in een kluis bewaart, moet die uiterlijk 31 december 2013 omzetten in effecten op naam of op een effectenrekening laten zetten.

Belangrijkste verschilpunten met de BVBA zijn de strakkere en meer ingewikkelde bestuursorganisatie en het hogere minimumkapitaal (61.500 EUR).

Voordelen

- Alle vennoten zijn slechts aansprakelijk ten belope van hun inbreng.
- Aandelen zijn in principe vrij overdraagbaar.
- Er kunnen winstbewijzen worden uitgegeven.

Nadelen

- Notariële akte nodig voor de oprichting van een NV.
- Minder goede waarborgen voor het behoud van het familiale karakter.
- Vrij ingewikkelde besluitvorming en zware boekhoudkundige verplichtingen.
- Hoog startkapitaal vereist.

4. Sociaal statuut van de student met een zelfstandige activiteit

U start als student een zelfstandige activiteit waardoor u moet aangesloten zijn bij een sociaal verzekeringsfonds.

Hieronder leest u meer over uw sociaal statuut en sociale rechten en plichten als student –zelfstandige. We gaan ook in op de mogelijkheid om als student-zelfstandige gebruik te maken van de “gelijkstelling bijberoep – student”.

Voor alle vragen rondom uw (toekomstig) sociaal statuut als student – zelfstandige kan u steeds terecht bij Zenito Sociaal Verzekeringsfonds: stuur een email naar info@zenito.be of bel ons op 02 238 04 11.

4.1. Welk sociaal statuut heeft een student – zelfstandige?

Louter het feit dat u studeert zorgt er niet voor dat u een “sociaal statuut” heeft waaruit u sociale rechten kan putten. Tijdens uw studies betaalt u immers geen bijdragen voor de opbouw van sociale rechten. U blijft als student in beginsel ten laste van uw ouder(s) waarbij u via hen verzekerd bent voor gezondheidszorgen (terugbetaling consultatie dokter, tandarts, ziekenhuisopnames, ...)

Doordat een student op zich geen volwaardig statuut heeft, zal de aansluiting als zelfstandige enkel in hoofdberoep worden weerhouden. De student – zelfstandige die in die hoedanigheid sociale bijdragen betaalt, heeft een volwaardig sociaal statuut als zelfstandige met de bijhorende sociale rechten (zie 4.8.1).

Studenten met een zelfstandige activiteit die gebruik maken van het voordeelstatuut “gelijkstelling bijberoep” hebben geen eigen volwaardig sociaal statuut en bekomen de verzekering gezondheidszorgen via één van de ouders.

4.2. Wat is een zelfstandige beroepsactiviteit en –inkomen?

Wie met een zekere regelmaat handelingen in de economische sfeer stelt met als doel winst te maken, wordt vermoed een zelfstandige beroepsactiviteit uit te oefenen. De mogelijkheid van winst maken volstaat, het is niet vereist dat men winst maakt.

Wie inkomsten kan halen uit een beroepsactiviteit anders dan een loontrekkende activiteit of een activiteit als ambtenaar bij de overheid, zal als zelfstandige gekwalificeerd worden.

Zelfstandige beroepsinkomsten omvatten winsten van handelszaken (“eenmanszaken”), bezoldigingen van bedrijfsleiders, baten van vrije beroepen (dokter, advocaat, ...) en bezoldigingen aan meewerkende echtgenoten.

4.3. Raakvlak tussen fiscaliteit en het sociaal statuut van de zelfstandige

Het fiscale en het sociale luik moeten onderscheiden worden van elkaar. Evenwel is de toepassing van het sociaal statuut (onderwerping, bijdragebetaling, ...) in veel gevallen afhankelijk van de gegevens die de fiscus ons meedeelt. De basis van de sociale bijdrageberekening als zelfstandige is nu eenmaal het netto – belastbaar inkomen door de fiscus bepaald.

Het is de fiscus die aan het Rijksinstituut voor Sociale Verzekeringen voor Zelfstandigen (RSVZ) jaarlijks de netto belastbare inkomsten doorgeeft. Het RSVZ geeft deze inkomsten door aan de sociale verzekeringsfondsen in functie waarvan zij de sociale bijdrage berekenen. De bijdrage moet worden betaald aan het sociaal verzekeringsfonds-die de betaling op zijn beurt doorstort aan het RSVZ.

Een fout in de belastingaanslag kan dus aanleiding geven tot een aanrekening van sociale bijdragen op een verkeerd inkomen. Soms geeft de fiscus inkomsten door die geen deel uitmaken van de bijdragebasis voor de berekening van de sociale bijdragen; bv. inkomsten uit een politiek mandaat, bepaalde buitenlandse inkomsten, inkomsten die deel uitmaken van een attractiebeginsel (werknemer en zelfstandige in eenzelfde vennootschap), ... Deze moeten dan manueel gefilterd worden uit de bijdragebasis. Eveneens kan het RSVZ van de fiscus een zelfstandig inkomen doorkrijgen voor een persoon die niet aangesloten is bij een sociaal verzekeringsfonds (bijvoorbeeld een meewerkende echtgenote).

4.4. Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds

4.4.1. Wat is een 'sociaal verzekeringsfonds'?

Elke zelfstandige moet aangesloten zijn bij een sociaal verzekeringsfonds. Dit fonds vordert enerzijds de sociale bijdragen op en zorgt anderzijds voor de bewijzen van betaling van de bijdragen waardoor de zelfstandige zijn sociale rechten vrijwaart.

Vanaf de eerste dag van de uitoefening van de zelfstandige activiteit moet men aangesloten zijn bij een sociaal verzekeringsfonds.

4.4.2. Moet ik mij aansluiten als student - zelfstandige of als student-zelfstandig helper?

Een 'zelfstandige in hoofdberoep' is een hoofdzelfstandige of een zelfstandig helper. Een zelfstandige heeft een eigen ondernemingsnummer en moet in eigen naam voldoen aan alle wettelijke vereisten, waar een helper de hoofdzelfstandige bijstaat of vervangt bij de uitoefening van zijn zelfstandige activiteit. Hij is dus niet geregistreerd in de kruispuntbank van de ondernemingen.

De student die een eigen zelfstandige activiteit opstart, onder de vorm van een eenmanszaak of van een vennootschap, is een hoofdzelfstandige. Het vroegste moment waarop men zich kan aansluiten als zelfstandige is het derde kwartaal van het jaar waarin men 18 wordt.

Een student – zelfstandige - helper die recht geeft op kinderbijslag, wordt steeds als toevallige helper aanzien en moet niet aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds.

3 belangrijke opmerkingen bij de zelfstandige helper:

OPMERKING 1: Hoewel de wet deze voorwaarde niet stelt, kan men in de praktijk niet zomaar elke zelfstandige bijstaan of vervangen als helper. Er wordt doorgaans een familieband vereist tussen de helper en de geholpen zelfstandige. Zonder familieband loopt de helper zelfstandige het risico als schijnzelfstandige te worden aanzien met een mogelijke herkwalificatie naar werkgever (hoofdzelfstandige) & werknemer (zelfstandige helper) tot gevolg.

OPMERKING 2: Men kan nooit een zelfstandig helper zijn in een vennootschap. Men kan enkel helper zijn van een handelszaak ('eenmanszaak').

OPMERKING 3: Wie in een eenmanszaak helpt op onregelmatige basis en minder dan 90 dagen per kalenderjaar, moet niet aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. Deze activiteit wordt aanzien als toevallige hulp.

Evenwel is er voorzichtigheid geboden bij deze "toevallige hulp". Wie bijvoorbeeld elke maand zijn vader helpt in diens eenmanszaak zal niet als toevallig helper kunnen worden beschouwd gezien de regelmaat van de hulp. Problemen rijzen ook bij de bewijslast voor deze toevallige en occasionele hulp.

(Opmerking: een **niet-student die op zelfstandige wijze een zelfstandige in de uitoefening van diens beroep bijstaat of vervangt, is een zelfstandig helper** die wel verplicht is aan te sluiten. In tegenstelling tot een hoofdzelfstandige kan dit ten vroegste vanaf 1 januari van het jaar waarin de helper 20 jaar wordt, behalve indien hij voor zijn 20ste verjaardag huwt. De aansluiting begint dan te lopen vanaf de huwelijksdatum.)

4.4.3. Ben ik als student een zelfstandige in hoofdberoep of in bijberoep?

U heeft als student geen eigen sociaal statuut waardoor u zich moet aansluiten als **zelfstandige in hoofdberoep**.

Men kan aansluiten als **zelfstandige in bijberoep** voor zover er een activiteit als loontrekkende of als ambtenaar is die voldoet aan voorwaarden met betrekking tot de duur van de geleverde prestaties.

Als *loontrekkende* volstaan prestaties van minstens 235 uur op kwartaalbasis (berekend in een 38-uren week), gepresteerd binnen een contract met minstens op kwartaalbasis berekend minstens halftijdse tewerkstelling.

Voor een activiteit als *ambtenaar* volstaat ditzelfde uurrooster gepresteerd gedurende 200 dagen of 8 maanden per jaar.

Als *contractueel lesgever* volstaat een prestatie van 235 u op kwartaalbasis (berekend in een 38-uren week), rekening houdend met schoolvakantiedagen en de uitgestelde bezoldiging.

Voor de *vast benoemde lesgever* geldt daarentegen een criterium van 6/10de van een volledig uurrooster, er moeten minstens prestaties van 282 u op kwartaalbasis (berekend in een 38 - uren week) gepresteerd worden. Een student kan dus normalerwijs niet aansluiten als zelfstandige in bijberoep.

!Personen tewerkgesteld met tijdelijke- of interimcontracten die voldoende uren werken per kwartaal, kunnen voor hun zelfstandige activiteit ook aansluiten als zelfstandige in bijberoep. Zij moeten wel rekening houden met de start-en einddatum van hun contract!

Contacteer Zenito Sociaal Verzekeringsfonds om te weten te komen hoe u met tijdelijke contracten kan aansluiten (en aangesloten blijven) als zelfstandige in bijberoep.

4.4.4. Moet uw vennootschap aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds en sociale bijdragen betalen?

De (student) zelfstandige die zijn beroepsactiviteit heeft ondergebracht in een vennootschap, moet zijn vennootschap aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. De jaarlijkse vennootschapsbijdrage bedraagt in 2013 € 347,50. Vennootschappen wiens balanstotaal meer dan € 641 556,65 bedraagt, betalen daarentegen een vennootschapsbijdrage van € 868,00.

Startende personenvennootschappen kunnen genieten van een vrijstelling van de vennootschapsbijdrage gedurende de eerste 3 jaar op voorwaarde dat elk van de zaakvoerders en de meerderheid van de werkende vennoten in de 10 jaren voorafgaand aan de startdatum van de vennootschap maar maximaal 3 jaar zelfstandige zijn geweest. *De vrijstelling geldt enkel voor de personenvennootschappen zoals een BVBA of een VOF en niet voor de kapitaalvennootschappen (bv een NV en een CVA).*

In tegenstelling tot de persoonlijke bijdrage van de zelfstandige levert een vennootschapsbijdrage geen sociale rechten op. De vennootschapsbijdrage is dus een solidariteitsbijdrage.

4.5. Basisregels over de berekening van de sociale bijdragen

Sociale bijdragen zijn **per kwartaal verschuldigd**. Het eerste kwartaal loopt van januari tot en met maart, het tweede van april tot en met juni, het derde van juli tot en met september en het vierde van oktober tot en met december.

Of u uw zelfstandige activiteit start op 1/1 of op 25/03 maakt geen verschil. De bijdrage voor het volledige kwartaal is verschuldigd.

Bijdragen moeten steeds **betaald** zijn (= op de rekening van het sociaal verzekeringsfonds staan) ten laatste op de laatste dag van ieder kwartaal. Zoniet wordt van rechtswege een verhoging aangerekend.

De starter die **tijdig aansloot, krijgt evenwel voor de eerste twee kwartalen een kwartaal betalingsuitstel.**

U start uw activiteit op 1/02/2013 en sluit ten laatste op deze dag aan. Om geen verhogingen aangerekend te krijgen, moet de bijdrage voor het eerste kwartaal ten laatste betaald zijn op 31/03/2012 en deze van het tweede kwartaal op 30/06/2013. Evenwel geniet u een betalingsuitstel waardoor het eerste kwartaal verschuldigd is tegen 30/06/2012 en het tweede opschuift naar 30/09/2012

Opgelet: de bijdrage voor het derde kwartaal moet ook betaald zijn tegen 30/09/2013, daar er voor dit kwartaal geen betalingsuitstel meer geldt.

De bijdragen voor een jaar X worden berekend als een percentage van de geherwaardeerde netto belastbare zelfstandige inkomsten van het refertejaar.

De **netto belastbare zelfstandige beroepsinkomsten** zijn de bruto inkomsten uit uw zelfstandige activiteit, verminderd met de gemaakte beroepskosten, betaalde sociale bijdragen en bijdragen voor de aanvullende verzekeringen. De netto belastbare beroepsinkomsten zijn de inkomsten die ontstaan *vooraleer* de fiscus belastingen heft.

Om de sociale bijdrage voor een jaar X te berekenen (= **bijdragejaar**), moet men steeds nagaan welke het refertejaar is voor dit jaar X. Het **refertejaar** is het specifiek kalenderjaar dat gebruikt wordt voor berekening van de sociale bijdragen voor een bepaald bijdragejaar. Er zijn ook specifieke regels als er geen refertejaar voorhanden is.

Dit refertejaar verschilt al naargelang het moment waarop men start als zelfstandige en onder welke categorie (hoofd – of bijberoep) de zelfstandige ondernemer aangesloten is. Het is dus niet omdat u zelfstandige bent in 2012 dat uw bijdragen voor 2012 noodzakelijk zullen worden berekend op het inkomen van 2012.

Het refertejaar verschilt naargelang men start als zelfstandige of al minstens 3 jaar actief is.

De zelfstandige is reeds 3 jaar actief. voor het bijdragejaar x is het refertejaar x -3: concreet: voor bijdragejaar 2012 kijkt men naar het inkomen van 2009.

Deze inkomsten uit jaar X-3 worden steeds geherwaardeerd om rekening te houden met de evolutie van de levensduurte waardoor deze inkomsten naar een huidige waarde worden omgezet.

Een startende zelfstandige heeft geen zelfstandig referte-inkomen van 3 jaar voorheen. Men maakt gebruik van een fictief minimuminkomen waarop de voorlopige sociale bijdragen worden berekend. Wanneer de fiscus dan de werkelijke inkomsten van de zelfstandige doorstuurt, dan wordt een regularisatie doorgevoerd.

Vanaf 1/1/2015 worden de verschuldigde bijdragen voor het jaar X op het inkomen van het jaar X zelf berekend. Meer hierover later op onze website en bij de Zenito medewerkers.

4.6. Betaling sociale bijdragen als student - zelfstandige in hoofdberoep

Zoals boven vermeld heeft een student geen sociaal statuut waardoor hij moet aansluiten als een zelfstandige in hoofdberoep. Hij geniet dan ook de sociale rechten die voortvloeien uit het sociaal statuut van de zelfstandige.

4.6.1. Sociale bijdragen STARTENDE student - zelfstandige

Als zelfstandige in hoofdberoep betaalt de zelfstandige starter volgende minimumbijdragen:

€ 683,54 per kwartaal in de eerste beginperiode (= onvolledig jaar + 1^e volledige jaar)

€ 700,22 per kwartaal in het tweede jaar activiteit

€ 716,89 per kwartaal in het derde jaar activiteit

Deze bijdrage stemt overeen met een jaarlijks minimum netto belastbaar inkomen van € 12 830,63. Ook wanneer uw werkelijke inkomsten lager liggen, bent u deze minimumbijdrage verschuldigd. De betaling van deze bijdrage garandeert u uw sociale rechten als zelfstandige.

Bij ontvangst van uw werkelijke zelfstandige beroepsinkomsten wordt de bijdrage van de startende zelfstandige herbekeken. Dit is de 'regularisatie' van de bijdragen.

Er zijn 2 mogelijkheden:

Uw werkelijk inkomen ligt lager dan € 12 830,63: De voorlopige minimumbijdrage wordt definitief.

Uw werkelijk inkomen ligt hoger dan € 12 830,63 er moet nog een regularisatiebijdrage betaald worden op het verschil.

Opmerking: als u als starter voorziet dat, ten gevolge van hoge inkomsten, uw effectieve sociale bijdragen hoger zullen liggen dan de voorlopige bijdragen, kan het interessant zijn om reeds van bij de **aanvang verhoogde voorlopige bijdragen te betalen**, berekend op een geschat inkomen dat u zelf doorgeeft aan uw verzekeringsfonds. Het grootste voordeel is dat u achteraf een zware regularisatie vermijdt (bovenop de gewone te betalen sociale bijdragen voor dat jaar!). Daarnaast is het zo dat uw netto belastbaar inkomen van de eerste 3 jaren daalt omdat er meer sociale bijdragen betaald worden gezien betaalde sociale bijdragen immers 100% aftrekbaar zijn als beroepskost in het jaar waarin zij betaald werden. Tot slot bouwt u ook een beperkte bonus op, berekend op het bedrag van het vrijwillig verhoogde deel sociale bijdragen.

Ook in het kader van een aanvullend pensioenplan heeft het betalen van verhoogde voorlopige bijdragen tot positief gevolg dat er meer aanvullende bijdragen kunnen betaald worden. Ook deze bijdragen zijn integraal aftrekbaar, waardoor er dus opnieuw een lager netto belastbaar inkomen kan bekomen worden.

4.6.2. Sociale bijdragen 'gevestigde' student zelfstandige (= vanaf het derde jaar activiteit)

De (student) zelfstandige betaalt voor 2013 op zijn geherwaardeerde inkomen van 2010, met een minimum van € 733,55 per kwartaal.

Bij een geherwaardeerd netto belastbaar inkomen van meer dan € 12 830,63, betaalt men 22% tot en met een inkomen van € 55 405,04.

Op het inkomen tussen de € 54 405,04 en € 81 649,49 betaalt men 14.16%. Boven een inkomen van € 81 649,49 betaalt men geen sociale bijdragen.

4.7. VOORDEELSTATUUT STUDENTEN: betaling sociale bijdragen als student zelfstandige met GELIJKSTELLING BIJBEROEP

De wetgeving van de zelfstandigen voorziet in een uitzondering op de regel dat een student die een zelfstandige activiteit uitoefent de hoge minimumbijdrage verschuldigd is. De student zelfstandige die recht geeft op kinderbijslag

4.7.1. Voorwaarden voor de gelijkstelling bijberoep

Wie studeert en recht geeft op kinderbijslag en zijn zelfstandige beroepsinkomsten beperkt, kan beroep doen op de gelijkstelling bijberoep student.

Deze gelijkstelling wordt niet automatisch toegekend en **moet dus worden aangevraagd** bij het sociaal verzekeringsfonds.

4.7.2. Voor- en nadelen van de gelijkstelling bijberoep

Het **voordeel** is ontegensprekelijk dat u bij beperkte inkomsten helemaal geen of slechts een beperkte bijdrage moet betalen.

Het **nadeel** bestaat erin dat de student, in tegenstelling tot een zelfstandige in hoofdberoep, afstand doet van zijn sociale rechten. Hij bouwt geen eigen pensioen op en de ziekteverzekering verloopt via het sociaal statuut van zijn ouders.

Wie niet voldoet aan de voorwaarden kan uiteraard geen beroep doen op de gelijkstelling bijberoep.

Komen onder meer **niet** in aanmerking voor de gelijkstelling bijberoep: de student zelfstandige ouder dan 25 jaar, de student -zelfstandige die zijn recht op kinderbijslag verliest, ...

4.7.3. Hoeveel sociale bijdragen betaalt u als student - zelfstandige STARTER met de gelijkstelling bijberoep?

U kan kiezen om **geen bijdrage te betalen** of om een **maximumbijdrage** te betalen tijdens uw jaren als starter.

Uw bijdrage per kwartaal bedraagt dan:

€ 0 als u kiest om geen bijdrage te betalen

OFWEL

€ 358,07 per kwartaal in het eerste jaar activiteit

€ 366,80 per kwartaal in het tweede jaar activiteit

€ 375,53 per kwartaal in het derde jaar activiteit

2 jaar later geeft de fiscus uw werkelijke inkomen door en wordt uw dossier **geregulariseerd**.

Als dit inkomen lager is dan € 1 419,49 u betaalt geen sociale bijdrage

Als dit inkomen ligt tussen de € 1 419,49 en € 6 721,21:

U betaalt 20.5% in uw eerste jaar als zelfstandige, met maximum € 358,07 per kwartaal.

U betaalt 21% in uw tweede jaar als zelfstandige, met maximum € 366,80 per kwartaal.

U betaalt 21.5% in uw derde jaar als zelfstandige, met maximum € 375,53 per kwartaal.

Als dit inkomen hoger is dan € 6 721,21: u betaalt bijdragen als een gewone hoofdzelfstandige.

4.7.4. Hoeveel sociale bijdragen betaalt u als student - zelfstandige met de gelijkstelling bijberoep (vanaf het vierde volledige jaar)?

U betaalt op uw referentie inkomen van 3 jaar voorheen.

Als dit inkomen lager is dan € 1 419,49 u betaalt geen sociale bijdrage

Als dit inkomen ligt tussen de € 1 419,49 en € 6 721,21:

U betaalt 22% op uw inkomen, met een maximum van € 384,27 per kwartaal.

Als dit inkomen hoger is dan € 6 721,21: u betaalt bijdragen als een gewone hoofdzelfstandige

4.7.5. Onderscheid sociaal en fiscaal?

Merk op dat wie voldoet aan de inkomstenvoorwaarde voor de gelijkstelling bijberoep (netto belastbare inkomsten lager dan € 6 721,21) niet noodzakelijk fiscaal ten laste kan zijn van de ouders (netto bestaansmiddelen lager dan € 3 070) ....

!Om fiscaal ten laste te kunnen blijven van je ouders en daarnaast geen sociale bijdragen te moeten betalen als student-zelfstandige, dient u uw netto belastbare inkomsten te beperken tot € 1 419,49 netto belastbaar op jaarbasis.

4.8. Wat krijgt u in ruil voor betaling van de sociale bijdragen?

4.8.1. (Student) Zelfstandigen in hoofdberoep

In ruil voor de sociale bijdragen is er recht op:

- Terugbetaling geneeskundige zorgen (dokter, apotheek, tandarts, ziekenhuis, ...)
- Uitkeringen arbeidsongeschiktheid
- Bij langdurige ziekte en stopzetting van de zaak kosteloze verdere opbouw van pensioen en blijvend verzekerd in de ziekteverzekering en kinderbijslag
- Opbouw wettelijk pensioen
- Faillissementsverzekering
- Dienstencheques voor vrouwelijke bevallen zelfstandigen

- Moederschapsuitkeringen (en kraamgeld)
- Familieplan ('loopbaanonderbreking voor zelfstandigen) voorziet in een bescheiden tegemoetkoming bij bepaalde familiale omstandigheden
  - Wie zijn activiteit minstens 4 weken stopzet om palliatieve zorgen te geven aan zijn partner of kind, heeft recht op een uitkering en op een vrijstelling van één kwartaalbijdrage waarbij de sociale rechten voor dat kwartaal behouden blijven..
  - Wie zijn activiteit minstens 4 weken stopzet om te zorgen voor zijn ziek kind, heeft recht op vrijstelling van 1 kwartaalbijdrage met behoud van sociale rechten voor dat kwartaal
  - De moederschapsrust van de moeder wiens boreling na de geboorte meer dan 7 dagen gehospitaliseerd moet worden, heeft recht op een verlenging (van maximum 24 weken) van de moederschapsrust met uitkering per week hospitalisatie die de eerste 7 dagen van hospitalisatie overschrijdt
  - Indien de moeder van de boreling komt te overlijden dan kan de moederschapsrust worden overgedragen naar de persoon die het kind in zijn gezin opvangt.

4.8.2. Student zelfstandigen in hoofdberoep met gelijkstelling bijberoep

Men geniet geen eigen sociale rechten. Er is enkel terugbetaling van gezondheidszorgen via de ouders.

4.8.3. Zelfstandigen in bijberoep

Men geniet geen eigen sociale rechten als zelfstandige. Men is immers reeds sociaal verzekerd als loontrekkende of als ambtenaar.

5. Einde van uw studies en uw activiteit als zelfstandige

U bent afgestudeerd of gestopt met studeren en u wenst uw zelfstandige activiteit verder uit te bouwen of stop te zetten.

5.1. U zet uw zelfstandige activiteit verder en ...

5.1.1. U heeft geen enkele andere beroepsactiviteit

U wordt zelfstandige in hoofdberoep, betaalt de minimale kwartaalbijdrage en bouwt een eigen sociaal statuut op.

5.1.2. U oefent terzelfdertijd een beroepsactiviteit uit als loontrekkende of ambtenaar

U kan voor het verderzetten van uw zelfstandige activiteit aansluiten als zelfstandige in bijberoep voor zover u:

Als **loontrekkende** minstens 235 uur op kwartaalbasis (berekend in een 38-uren week) presteert binnen een contract met minstens een halftijdse tewerkstelling.

Als **ambtenaar (vastbenoemd tewerkgesteld bij de overheid)** volstaat hetzelfde uurrooster als een loontrekkende, met als bijkomende voorwaarde dat er de prestaties gespreid zijn over minstens 200 dagen of 8 maanden per jaar.

Als **contractueel lesgever** volstaat eveneens een prestatie van 235 u op kwartaalbasis (berekend in een 38-uren week), rekening houdend met schoolvakantiedagen en de uitgestelde bezoldiging.

Voor de **vast benoemde lesgever** geldt daarentegen een criterium van 6/10de van een volledig uurrooster; er moeten minstens prestaties van 282 u op kwartaalbasis (berekend in een 38 - uren week) gepresteerd worden.

Werkt men niet in een 38-uren week, dan kan het vereiste aantal gepresteerde uren per kwartaal volgens de regel van drie berekend worden.

*!!! Personen tewerkgesteld met **interim- of tijdelijke contracten** die voldoende uren per kwartaal werken, kunnen ook aansluiten als zelfstandige in bijberoep. Zij moeten wel rekening houden met de start-en einddatum van hun contract.! **Contacteer Zenito Sociaal Verzekeringsfonds om te weten te komen hoe u met tijdelijke contracten kan aansluiten (en aangesloten blijven) als zelfstandige in bijberoep.***

5.2. U stopt met uw zelfstandige activiteit

5.2.1. Stopzetten van uw onderneming via het Ondernemingsloket

Breng een bezoek aan een ondernemingsloket: bij hen kan u de formaliteiten om uw zaak stop te zetten in orde brengen (onder meer het laten schrappen van uw ondernemingsnummer).

5.2.2. Stopzetten van uw aansluiting bij het sociaal verzekeringsfonds

U bent niet langer actief als zelfstandige waardoor de aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds dient stopgezet te worden. Een bewijs van schrapping van uw ondernemingsnummer en een ingevulde verklaring van stopzetting volstaan om uw dossier stop te zetten.

5.2.3. U heeft geen enkele andere beroepsactiviteit: inschrijven als schoolverlater

U bent afgestudeerd of gestopt met uw studies, u heeft uw zelfstandige activiteit stopgezet en u vind niet onmiddellijk werk als loontrekkende of als ambtenaar.

In dit geval doet u er goed aan om uw in te schrijven bij de VDAB als werkzoekende, gezien hierdoor uw **beroepsinschakelingstijd** aanvangt. De beroepsinschakelingstijd begint ten vroegste te lopen op de 1ste augustus volgend op het einde van uw studies behalve indien u uw studies hebt stopgezet tijdens het schooljaar.

Wie 310 beroepsinschakelingsdagen heeft doorlopen kan aanspraak maken op beroepsinschakelingsuitkeringen gedurende 36 maanden. Een activiteit als zelfstandige tijdens de beroepsinschakelingsperiode telt ook mee voor vervullen van de periode van 310 dagen.

De aanvraag voor de **beroepsinschakelingsvergoedingen** en het vervullen van de 310 dagen moeten in orde zijn voor de 30ste verjaardag, om aanspraak te maken op de uitkeringen.

Wie niet voldoet aan de voorwaarden om de beroepsinschakelingsuitkeringen te ontvangen, moet de wachttijd doorlopen om aanspraak te maken op de gewone uitkeringen werkloosheid.

Contacteer de RVA en of de VDAB voor meer info over uitkeringen na studies.